

Fracties in Provinciale Staten van Brabant

Datum
5 februari 2014

Onderwerp
Debat veehouderij

Contact
Herman Litjens
Maarten Leseman

Kenmerk
14mlesem36pmj

Geachte Statenleden,

U debatteert vrijdag 7 februari over beleid en maatregelen die voor de toekomst van met name de veehouderij in Brabant van groot belang zijn. In het Brabantberaad Zorgvuldige Veehouderij is met alle relevante partners overlegd over de koers. U bent geïnformeerd over de uitkomst van het beraad.

Wij hechten er aan om u te laten weten dat ZLTO achter de afspraken van het Brabantberaad staat en niet wegloopt voor haar verantwoordelijkheid om bij de eigen achterban de afspraken toe te lichten en te verdedigen. Met de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij BZV stemmen wij 100% in. Over de norm voor fijnstof in de Verordening Ruimte verschillen we met het college van GS van mening.

Vernieuwing is verduurzaming

Hoe dan ook, de komende jaren zal de verduurzaming van de veehouderij in volle vaart doorgaan. Gestuurd door de markt en door de intrinsieke motivatie van de ondernemers. De vernieuwing van de bedrijven, die nu al op veel plaatsen te zien is, stopt niet. Een nieuwe generatie boeren neemt het bedrijf over en dat is meestal het signaal om door te pakken en te vernieuwen. Vernieuwen om dieren meer ruimte, comfort en welzijn te bieden. Dat heeft ook een positief effect op de arbeidsvreugde. Alle dagen krom lopen in verouderde hokken met een matige luchtkwaliteit, is niet wat jonge boeren en boerinnen voor ogen hebben. De vernieuwing in de veehouderij loopt gelijk op met de wens van de omgeving om de hinder te verminderen.

Wij constateren dat veel mensen deze vernieuwing zien als een bedreiging van het milieu en de gezondheid van omwonenden. Maar dat is, zoals u ook weet uit de onderzoeken van IRAS en Gezondheidsraad, een misvatting. We willen benadrukken dat vernieuwing altijd een verbetering betekent, ook voor het verkleinen van de mogelijke effecten op de gezondheid van omwonenden.

Veestapel groeit niet

Dat een bedrijfsontwikkeling meestal gepaard gaat met grotere stallen en gebouwen, wil niet zeggen dat er meer dieren bij komen in de betreffende gemeente. Elke nieuwbouw is

ook een sanering van een oude, ongewenste situatie elders. Netto zal het aantal dieren eerder afnemen, is ons beeld, en zeker niet toenemen.

Een vergunning is geen bedreiging zoals wel wordt gesuggereerd in de politieke arena, maar juist een kans voor mens, dier en omgeving. Het is in dit verband een gewaagde uitspraak, maar eigenlijk zou iedere politieke partij de vernieuwing in de veehouderij moeten stimuleren en faciliteren met aanmoedigend beleid, zoals bedoeld met de BZV. Want op dat moment bouwt de ondernemer milieu- en welzijn technisch de beste stal. Zowel voor dier, boer als omgeving!

Neemt niet weg, en dat zien wij ook, dat in Brabant een aantal gebieden wel erg 'veedicht' zijn. Dat is in dertig, veertig jaar zo gegroeid, steeds met toestemming en een vergunning van het democratisch gecontroleerde gemeentebestuur en binnen de provinciale kaders van dat moment. Met de reconstructie van het landelijk gebied, bijvoorbeeld, is door overheden bewust en wel overwogen gestuurd op concentratie. Dat lijken nu de urgentiegebieden te worden.

Er is beleid gemaakt en er zijn keuzes gemaakt met de kennis en inzichten van dat moment. Dat kunnen we de voorgangers van het huidige, en straks nieuwe college van Burgemeester en Wethouders, niet verwijten. Het zijn rechtmatig genomen besluiten, waar we met de kennis van nu anders over denken. Dat is ook waar. Daarom is het goed om steeds een goede analyse te maken van de overlast. Want wat we nu overlast noemen, is vaak ontstaan na vergunningverlening, omdat (voormalige agrarische) woningen dicht bij veehouderijen staan of dat normen na vergunning verlening zijn aangescherpt.

Vergunning is kans

We zouden het argument van legaal verkregen vergunningen kunnen gebruiken om vervolgens achterover te leunen en niets te doen. Zouden wij voor die opstelling kiezen, dan zal het maatschappelijk draagvlak voor de veehouderij in hoog tempo achteruit hollen. En dat is niet verstandig, zelfs dom en zeker niet onze visie. U hebt uit onze inbreng in het Brabantberaad kunnen opmaken dat wij er anders in zitten. Achterover leunen, kan niet en past ook niet bij een moderne, maatschappelijk verantwoord opererende ondernemer. Waardering en respect kun je als ondernemer niet kopen, die moet je verdienen.

Deze manier van denken vinden wij terug in het akkoord van het Brabantberaad Zorgvuldige Veehouderij. En daar staan wij volledig achter. Wat zeer prominent bij gemeentebesturen op de agenda is geplaatst, is het terugdringen van de overbelaste situaties. Gemeentebesturen staan daar voor aan de lat. En dus ligt de bal daar waar die moet liggen: bij de lokale democratie!

Voldoende waarborgen

Of u bang moet zijn voor groei van de veestapel in de periode tussen nu en het moment dat gemeenten klaar zijn met aanwijzen van overbelaste gebieden? Neen, dat is niet nodig. Wij zien meer dan voldoende waarborgen in uw beleid en de maatregelen en de normen uit de Verordening Ruimte 2014 om een dergelijke, ongewenste ontwikkeling te voorkomen. Door het opnemen van de achtergrondbelasting voor geur en een norm voor fijnstof kunnen er geen nieuwe overbelaste gebieden bijkomen. Tegelijkertijd zorgen deze normen en de bijbehorende formuleringen er voor dat iedere nieuwe ontwikkeling bijdraagt aan de vermindering van de overlast.

In het Brabantberaad is afgesproken dat de gemeenten aan zet zijn. Gemeenten hebben hun eigen instrumenten om er voor te zorgen dat het aantal dieren niet toeneemt in de overbelaste gebieden. In het Brabantberaad is afgesproken dat gemeenten het initiatief nemen en waar nodig de provincie ondersteunt en die volgorde moet zo blijven. Gemeentes moeten voor de zomer de urgentie gebieden aanwijzen. Maar aanwijzen is niet los te koppelen van aanpakken en actie tot sanering van de overbelasting.

Gemeenten kunnen het niet alleen

Dat wordt onze uitdaging om samen met burens en inwoners van de 'overbelaste gebieden' in beeld te brengen waar de leefbaarheid in het geding is. Niet generiek voor het hele grondgebied of voor grote delen van Brabant, maar maatwerk op straat- of buurtschapsniveau. Een dialoog tussen mensen. Daar zullen we elkaar vinden in een gezamenlijke aanpak van de geurhinder en het verbeteren van de woon- en leefkwaliteit. Maar houdt het probleem klein, zorg dat de verwachtingen bij omwonenden waar te maken zijn en zorg dat oplossen van de overbelasting financieel draagbaar is voor gemeenten en provincie.

De ZLTO ondersteunt deze aanpak van harte en leden zijn in een aantal 'overbelaste gemeenten' reeds betrokken bij het opzetten van een dialoog. Maar zoals de kop van onze bijdrage al zegt, met alleen aanwijzen van de overbelaste gebieden zijn we er niet. Gemeenten, met steun van het provinciebestuur, moeten dan ook aanpakken en de overbelasting oplossen. Gemeenten kunnen dat niet alleen. De provincie moet middelen beschikbaar stellen. Dit is een lijn van denken die naar ons idee aansluit bij het Brabantberaad en kan rekenen op steun van ZLTO.

Met vriendelijke groet,

Bestuur ZLTO